

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 22 lutego 2012 r. (27.02)
(OR. en)**

6662/12

**CO EUR-PREP 10
POLGEN 32
ENV 124
ENER 61
MI 113
RECH 58
COMPET 98
IND 33
ECOFIN 169
SOC 132
EDUC 49
TELECOM 33**

NOTA PREZYDENCJI

Od: Prezydencja
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy: Realizacja europejskiego semestru
– Sprawozdanie podsumowujące

Delegacje otrzymują w załączeniu sprawozdanie podsumowujące przygotowane przez prezydencję; przedstawia ono dyskusje i główne wnioski polityczne różnych składów Rady dotyczące europejskiego semestru w 2012 roku.

SPRAWOZDANIE PODSUMOWUJĄCE PREZYDENCJI

Wprowadzenie

W roku 2012 odbędzie się pełny europejski semestr bazujący na zwiększonej koordynacji polityki gospodarczej. Biorąc pod uwagę obecne środowisko gospodarcze, aby wzrost i tworzenie miejsc pracy znów stały się możliwe, konieczne jest przywrócenie równowagi i wiarygodności polityki budżetowej. Należy wzmacniać sprzyjającą wzrostowi konsolidację fiskalną za pomocą reform strukturalnych i zdecydowanych działań, dzięki którym osiągnięte zostaną cele UE w zakresie wzrostu i zatrudnienia określone w strategii „Europa 2020”. Należy wykorzystać impuls związany z reformami, aby aktualny europejski semestr był konkretnym narzędziem, które pozwoli na dokonanie realnych zmian w tych dziedzinach i pomoże Europie wyjść z kryzysu. Kluczem jest wdrożenie. Na szczeblu UE fundamentalne znaczenie dla stymulacji wzrostu i zwiększenia potencjału gospodarek europejskich w zakresie zatrudnienia, a także dla zagwarantowania konkurencyjności, ma wdrożenie zreformowanej struktury zarządzania gospodarczego. Jednak gros odpowiedzialności za konieczną konsolidację i reformy spoczywa na państwach członkowskich. Aby utrzymać finanse publiczne w dobrej kondycji i stworzyć podstawę do ponownego wzrostu, należy wdrożyć i oprzeć na prawodawstwie krajowym reformy strukturalne, takie jak reformy rynku pracy i reformy systemu emerytalnego.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia podsumowanie wyników rozmów na forum Rady poświęconych rocznej analizie wzrostu gospodarczego na rok 2012 oraz realizacji uzgodnionych reform na szczeblu krajowym. Jest ono oparte na wynikach posiedzeń dwustronnych między Komisją a państwami członkowskimi, podczas których rozważano sytuacje w tych poszczególnych państwach. Analiza na szczeblu krajowym zostanie uszczegółowiona na kolejnych etapach europejskiego semestru. Sprawozdanie to przedstawia jednak pierwszy ogłód osiągnięć i braków dotyczących realizacji reform w państwach członkowskich UE.

W strategii „Europa 2020” Rada Europejska zatwierdziła wspólne cele dotyczące osiągnięcia inteligentnego, trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, w tym również pięć celów na rok 2020, które miały ukierunkować działania państw członkowskich i Unii pod kątem wspierania zatrudnienia, poprawy warunków dla innowacji, badania i rozwoju, realizacji celów w zakresie zmiany klimatu i energii, zwiększenia poziomu edukacji oraz promowania włączenia społecznego, szczególnie poprzez zmniejszenie ubóstwa.

W roku 2012 Europa skupiać się będzie na zróżnicowanej konsolidacji fiskalnej sprzyjającej wzrostowi, przywróceniu normalnej dostępności kredytów dla gospodarki, wspieraniu wzrostu i konkurencyjności, walce z bezrobociem oraz modernizacji administracji publicznej.

Roczna analiza wzrostu gospodarczego pokazuje, że w wielu dziedzinach osiągnięto postępy, ale nadal dużo pozostaje do zrobienia.

We wszystkich państwach członkowskich należy teraz w szczególności rygorystycznie wdrażać środki ogłoszone lub przyjęte w 2011 roku. Klimat gospodarczy tego nie ułatwia, ale sytuację tę należy traktować jako bodziec do dalszej koncentracji wysiłków na szczeblu krajowym i europejskim.

Nie należy zaniedbywać szczególnie zobowiązań dotyczących celów w zakresie ubóstwa, edukacji, innowacji i zielonego wzrostu, tak jednak, aby nie zagroziło to wprowadzeniu rygorystycznej konsolidacji fiskalnej.

- Niemal wszystkie państwa członkowskie podjęły działania z zakresu konsolidacji fiskalnej, konieczne wydaje się jednak ich kontynuowanie, a w niektórych państwach należy też wzmocnić średnioterminowe ramy budżetowe. Środki *ad hoc* dotyczące systemów VAT podjęte przez niektóre państwa członkowskie nie przyniosły jeszcze rezultatów. W całej Europie tylko w ograniczonym zakresie odnotowano postępy w procesie przesuwania opodatkowania z pracy do innych obszarów. Należy też przeanalizować spójność podjętych środków oraz ich wpływ na wzrost i konsolidację fiskalną.
- Wciąż konieczne są działania w celu poprawy konkurencyjności, szczególnie po to by zwiększyć konkurencję w sektorze handlu detalicznego, usług i infrastruktury. Transpozycja dyrektywy usługowej w państwach członkowskich postępuje, należy jednak silniej stymulować proces wzrostu transgranicznej mobilności pracowników, także poprzez modyfikację unijnych przepisów o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych.
- Istotne jest usprawnienie środowiska, w którym funkcjonują przedsiębiorstwa, w tym MŚP, w szczególności zmniejszenie bezzasadnych obciążeń administracyjnych i regulacyjnych.

- Kluczowym celem polityki we wszystkich państwach członkowskich jest wspieranie zatrudnienia. Mimo to w wielu państwach można byłoby skuteczniej wdrażać aktywną politykę rynku pracy oraz walczyć z segmentacją tego rynku i zbyt mało elastycznymi przepisami o ochronie zatrudnienia, reformować systemy zasiłków dla bezrobotnych, tak aby opłacało się pracować, i zwiększać zatrudnialność słabszych grup społecznych. Przedmiotem szczególnych obaw pozostaje bezrobocie osób młodych. Postępy we włączaniu osób młodych w rynek pracy są w niektórych państwach wciąż niewystarczające.
- W systemach edukacyjnych wprowadza się szkolenie dualne i inne reformy, jednak inwestycje w kształcenie i szkolenie hamowane są w wielu państwach członkowskich przez ograniczenia budżetowe. Szczególnie ważne jest zapewnienie jakości wydatków publicznych w tych sektorach.
- Niektóre państwa członkowskie zrealizowały reformy systemu emerytalnego, a inne właśnie je wdrażają, jednak wpływ tych reform ograniczają możliwości wczesnego odchodzenia na emeryturę i systemy specjalne, które wciąż obowiązują.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem wzrasta i jak dotąd nikt się z tym problemem skutecznie nie zmierzył. Silniejsze skupienie się na zwiększeniu współczynnika aktywności zawodowej słabszych grup społecznych mogłoby pomóc w rozwiązaniu tej kwestii. Niektóre państwa nadal nie zajęły się powiązаныmi ze sobą problemami zadłużenia gospodarstw domowych i rynków mieszkaniowych

Państwa członkowskie planują wprawdzie podjąć środki, aby uporać się z tymi kwestiami, należy jednak w działaniach zdecydowanie koncentrować się na wdrożeniu, w tym między innymi jednolitego rynku, oraz ocenie skutków podejmowanych kroków. Działania te powinny uwzględniać zobowiązania wyrażone w pakcie euro plus, które powinny w większym stopniu skupiać się na kluczowych reformach pozwalających na osiągnięcie celów paktu. Pakt ten wnosi wartość dodaną do reform przewidzianych w strategii „Europa 2020” oraz te reformy uzupełnia przy pełnym zachowaniu terminów i kontekstu europejskiego semestru.

Na szczeblu europejskim potrzebne są też energiczne działania, szczególnie na rzecz szybkiego przyjęcia środków mających największy wpływ na wzrost i miejsca pracy. Rada Europejska zwróciła się do Rady, aby ta w szczególności zwiększyła tempo prac dotyczących 12 priorytetowych dźwigni Aktu o jednolitym rynku i aby do końca czerwca 2012 roku osiągnęła porozumienie w sprawie standaryzacji, efektywności energetycznej, uproszczenia wymogów rachunkowych, ostatniej nierozwiązanej kwestii w pakiecie patentowym oraz uproszczenia do końca roku przepisów regulujących zamówienia publiczne.

Parlament Europejski przedstawił swoje poglądy na temat europejskiego semestru w dwóch rezolucjach przyjętych 15 lutego 2012 r. i dotyczących, odpowiednio, wkładu w roczną analizę wzrostu gospodarczego w roku 2012 oraz aspektów dotyczących zatrudnienia i kwestii społecznych w rocznej analizie wzrostu gospodarczego w 2012 roku.

Sprawy gospodarcze i finansowe

Na spotkaniach w dniach 24 stycznia i 21 lutego 2012 r. ministrowie wyrazili szerokie poparcie dla oceny przedstawionej w rocznej analizie wzrostu gospodarczego i dla pięciu priorytetowych obszarów określonych w tej analizie. Warunkiem niezbędnym dla przywrócenia wzrostu i zatrudnienia jest konsolidacja fiskalna, która musi jednak jak najbardziej sprzyjać wzrostowi. Ponadto należy się też skupiać na inicjatywach i reformach pomagających wspierać wzrost i zatrudnienie na krótką i średnią metę w ramach konsolidacji fiskalnej zorientowanej na przywrócenie zaufania.

Ministrowie ponownie stwierdzili, że obecny kryzys zadłużeniowy przedłuży się, jeżeli nie uda się pobudzić wzrostu gospodarczego. Uznano, że podstawowym warunkiem wzrostu są reformy strukturalne. Powinny one obejmować zwiększenie konkurencyjności i otwarcie zamkniętych sektorów, udoskonalenie infrastruktury oraz modernizację administracji publicznej. Należy zmodernizować systemy emerytalne, aby zapewnić stabilność finansów. Stwierdzono też, że konieczne jest zreformowanie rynków pracy i powiązanego z nimi systemu zabezpieczenia społecznego, szczególnie w taki sposób, aby struktura zasiłków dla bezrobotnych aktywnie zachęcała do poszukiwania pracy. Wszyscy ministrowie zgodzili się, że bardzo ważne jest zmniejszenie bezrobocia, w szczególności wśród osób młodych, ponieważ UE nie może sobie pozwolić na stratę całego pokolenia.

Odnotowano, że na szczeblu unijnym należy umocnić jednolity rynek i zapewnić jego wydajność. Wymaga to między innymi dalszych postępów w pracach nad rozbudową jednolitego rynku cyfrowego i zmniejszeniem obciążeń regulacyjnych, zwłaszcza dotyczących MŚP. Co więcej, fundamentalne znaczenie ma uzgodnienie pakietu patentowego. Podkreślono, że – oprócz wzmocnienia jednolitego rynku – niektóre z inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020” mogłyby w istotny sposób przyczynić się do wzrostu gospodarczego.

Ministrowie omówili środki służące zapewnieniu zróżnicowanej konsolidacji fiskalnej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu. We wszystkich państwach członkowskich strefy euro najpóźniej do końca 2012 roku, a w pozostałych do końca 2013 roku, należy wprowadzić średnioterminowe ramy budżetowe. W ujęciu ogólnym pilnie potrzebna konsolidacja fiskalna powinna przebiegać zgodnie z założeniami celu średniookresowego lub szybciej. Aby stworzyć warunki dla długofalowego wzrostu i przywrócić zaufanie, konsolidacja fiskalna powinna obejmować obniżenie deficytu strukturalnego i wyeliminowanie ryzyka zejścia ze ścieżki realizacji celu średniookresowego. Ponieważ do pomyślnego wdrożenia niezbędna jest akceptacja społeczna, przy tworzeniu reform należy uwzględnić efekty dystrybucyjne.

Podkreślono, że konsolidacja sprzyjająca wzrostowi gospodarczemu powinna się także wiązać z przesunięciem opodatkowania z pracy do innych obszarów opodatkowania mających mniej niekorzystny wpływ. Systemy podatkowe powinny stać się bardziej skuteczne i wydajne. Należy to osiągnąć, na przykład likwidując nieuzasadnione zwolnienia i dotacje, rozszerzając podstawę opodatkowania i zwiększając efektywność poboru podatków.

Ministrowie zgodzili się, że w dokonanej przez Komisję rocznej analizie wzrostu gospodarczego słusznie jako priorytet traktowane jest przywrócenie zaufania inwestorów do sektora bankowego i zapewnienie dopływu kredytów do gospodarki realnej.

Wytyczne makroekonomiczne i budżetowe zostały dodatkowo rozwinięte w konkluzjach przyjętych przez Radę ECOFIN (6353/1/12 REV 1). W konkluzjach państw członkowskich uczestniczących w pakcie euro plus nakreślono środki wymagane do pełnego wykorzystania paktu z myślą o zwiększeniu konkurencyjności i konwergencji.

Na spotkaniach dwustronnych Komisji i państw członkowskich przeanalizowano postępy w zakresie konsolidacji fiskalnej na szczeblu państw członkowskich. Choć istnieje ogólne zobowiązanie na rzecz konsolidacji fiskalnej, niektóre państwa członkowskie muszą dodatkowo podjąć pewne środki umożliwiające skuteczne jej przeprowadzenie oraz ustanowić lub wzmocnić średniookresowe ramy budżetowe. Oprócz konsolidacji na szczeblu centralnym należy podjąć działania służące ograniczeniu wydatków regionalnych i lokalnych, począwszy od prawnie obowiązujących limitów wydatków po dokonanie przeglądu zadań na różnych szczeblach rządowych.

Opodatkowanie było jednym z głównych tematów spotkań dwustronnych. Dostrzeżono wprowadzić korzyści wynikające z ograniczenia obciążenia podatkowego w odniesieniu do pracy i wykorzystywania innych podatków do tworzenia na przykład zachęt do bardziej ekologicznych zachowań, przesunięcie opodatkowania z pracy do innych obszarów odbywa się wolno. Zwrócono również uwagę na to, jak ważne są: rozszerzenie podstawy opodatkowania oraz obniżenie specjalnych stawek VAT i zwolnienia z VAT. Ponadto w niektórych przypadkach wymagane są dalsze działania służące przeciwdziałaniu uchylaniu się od opodatkowania i oszustwom podatkowym.

Spotkania dwustronne posłużyły niektórym państwom członkowskim do omówienia sytuacji na rynku mieszkaniowym i sytuacji w zakresie zadłużenia gospodarstw domowych, a także sposobów zaradzenia tym problemom, także poprzez opodatkowanie. W przypadku innych państw członkowskich skoncentrowano się na reformie administracji publicznej, w tym na kwestiach płac urzędników służby cywilnej i zdolności absorpcji funduszy unijnych.

Zatrudnienie, polityka społeczna, zdrowie i ochrona konsumentów

W ramach europejskiego semestru Rada (EPSCO) odbyła w dniu 17 lutego 2012 r. szczególnie debatę polityczną poświęconą priorytetowym działaniom w dziedzinie zatrudnienia i polityk społecznych. Ministrowie podkreślali w swych wystąpieniach potrzebę silniejszego skoncentrowania się na sprawdzonych rozwiązaniach i przyspieszenia reform strukturalnych. W debacie ujawnił się ogólny konsensus w zakresie pilnej potrzeby wypracowania równowagi między środkami konsolidacji fiskalnej a koniecznością utrzymania spójności społecznej.

Ministrowie podkreślili, że podstawą ożywienia gospodarczego są zdrowe finanse publiczne i reforma gospodarcza oraz że oprócz tych działań należy koniecznie skupić się na wzroście, tak aby ożywienie gospodarcze przyniosło nowe miejsca pracy i odpowiednio uwzględniło kwestie społeczne. Reformy muszą skupiać się zarówno na efektach krótko- jak i długookresowych. Należy wzmocnić nadzór wielostronny i wymianę sprawdzonych rozwiązań w kontekście europejskiego semestru. Ministrowie podkreślili, że należy zintensyfikować wdrożenie oraz wzmocnić nadzór nad zobowiązaniami państw członkowskich dotyczącymi krajowych programów reform i paktu euro plus w zakresie polityk zatrudnienia. Jeśli chodzi o sprawozdanie dotyczące mechanizmu ostrzeżenia, ministrowie podkreślili, jak ważne jest, aby Komitet Zatrudnienia i Rada EPSCO były ściśle zaangażowane w ten proces i aby w przypadkach braku równowagi na rynku pracy przyjmowały pełną odpowiedzialność.

Ministrowie podkreślili, że rosnąca stopa bezrobocia stała się poważnym problemem w niemal wszystkich państwach członkowskich. Zwrócili uwagę na to, jak istotna jest reforma rynków pracy i uelastycznienie ich, tak aby zwiększyć uczestnictwo w nich wśród osób młodych, kobiet i starszych pracowników oraz długotrwale bezrobotnych. Państwa członkowskie wskazały na bezrobocie osób młodych jako na obszar priorytetowy, którym trzeba się natychmiast zająć na szczeblu krajowym i europejskim. Ministrowie przypomnieli o oświadczeniu członków Rady Europejskiej z dnia 30 stycznia 2012 r. i przyjęli z zadowoleniem utworzenie zespołów zadaniowych ds. bezrobocia osób młodych. Wiele państw członkowskich ustanowiło lub planowało ustanowić systemy gwarancji dla osób młodych, dzięki którym bezrobotnym osobom młodym zaoferowano by w krótkim czasie pracę, szkolenie lub dalsze kształcenie. Niektóre państwa członkowskie z zadowoleniem powitały propozycję Austrii dotyczącą europejskiej inicjatywy na rzecz osób młodych na lata 2012–2013. Należy wzmacniać środki w zakresie doradztwa i szkoleń oraz działania dodatkowe, które umożliwią osobom młodym zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych, szczególnie aby pokonać przeszkodę w postaci braku doświadczenia. Jeśli chodzi o finansowanie, podkreślono, jak istotną rolę odgrywa Europejski Fundusz Społeczny i jak ważne są fundusze strukturalne.

Ministrowie wskazywali też na kluczową rolę kształcenia i szkolenia. Należy dostosować systemy kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy oraz ułatwić przejście z okresu nauki do zatrudnienia. W niektórych państwach powodzeniem cieszą się systemy dualne, które można by dodatkowo rozszerzyć. Należy walczyć z niedoborem umiejętności, w tym również poprzez zwiększanie mobilności.

W kilku sektorach działalności decydujące znaczenie ma zaangażowanie partnerów społecznych, które można by jeszcze wzmocnić. Należy także zintensyfikować działania na rzecz wyeliminowania pracy nierejestrowanej i zachęcania do przechodzenia na oficjalny rynek pracy. Aby uporać się z wyzwaniami demograficznymi, należy wspierać uczenie się przez całe życie i wydłużanie życia zawodowego. W ścisłym nawiązaniu do tego tematu, ministrowie podkreślili, jak ważny jest dalszy rozwój jednolitego rynku i wspomaganie nowych przedsiębiorstw i przedsiębiorczości. Priorytetem powinno być usuwanie barier i tworzenie takich warunków dla przedsiębiorców, które będą sprzyjały tworzeniu miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach o dużym potencjale wzrostu (zielone miejsca pracy i białe zawody oraz miejsca pracy w gospodarce cyfrowej).

Należy zreformować nadmiernie sztywne przepisy dotyczące zatrudnienia, aby ułatwić dostęp osobom wykluczonym z rynku pracy, wspierając przechodzenie z pracy nierejestrowanej do zatrudnienia oficjalnego i, w razie potrzeby, rewidując mechanizmy ustalania wynagrodzeń, tak aby lepiej odzwierciedlić zmiany wydajności. Jednocześnie przesunięcie opodatkowania z pracy do innych obszarów mogłoby ułatwić i uatrakcyjnić – pracodawcom zatrudnianie, a pracownikom poszukiwanie pracy.

Ministrowie podkreślili, że celem powinna być modernizacja i dostosowanie systemów zabezpieczenia społecznego, tak aby opłacało się pracować. Zmniejszenie wydatków publicznych można osiągnąć za pomocą reform strukturalnych, wspierając jednocześnie polityki aktywnego włączenia i łagodząc skutki społeczne kryzysu dla osób w najtrudniejszej sytuacji. Kluczowa dla realizacji celu, jakim jest zmniejszenie ubóstwa i zwiększenie włączenia społecznego przy ograniczonych środkach finansowych, będzie poprawa skuteczności systemów zabezpieczenia społecznego jako automatycznych stabilizatorów w powiązaniu z wysokim poziomem ochrony rynku pracy.

Rada EPSCO przyjęła Wspólne sprawozdanie w sprawie zatrudnienia (dok. 6252/12) i konkluzje w sprawie wytycznych politycznych dla polityki zatrudnienia i polityki społecznej na rok 2012 (dok. 6601/12).

Rada zatwierdziła najważniejsze wnioski i przekazy polityczne Komitetu Ochrony Socjalnej dotyczące społecznych konsekwencji kryzysu oraz opinię komitetu w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na rok 2012.

Uczestnictwo w rynku pracy było jedną z kluczowych kwestii dwustronnych spotkań Komisji z większością państw członkowskich. Aby pilnie zaradzić bezrobociu wśród ludzi młodych, wymagane jest zastosowanie różnorodnych środków, w szczególności w zakresie relacji między kształceniem/szkoleniami a pracą. Należy również zająć się kwestią segmentacji rynków pracy w przypadku kobiet, pracowników starszych i mniej wykwalifikowanych oraz innych grup w niekorzystnej sytuacji. Wymagane działania wykraczają daleko poza politykę rynku pracy jako taką i obejmują reformy m. in. usług w zakresie opieki nad dziećmi. W niektórych przypadkach nadal należy przeprowadzić reformę systemu zasiłków dla bezrobotnych, tak by zapewnić odpowiednie zachęty do pracy. W większości państw członkowskich należy nadal koncentrować się na realizowaniu aktywnych polityk rynku pracy. W niektórych państwach należy zająć się kwestią skuteczności publicznych służb zatrudnienia.

Reforma emerytalna pozostaje jedną z najważniejszych kwestii i była omawiana podczas większości spotkań dwustronnych. Postępy w poszczególnych państwach członkowskich są zróżnicowane: w niektórych rozpoczęto kompleksowe reformy, w innych natomiast przeprowadzono jedynie częściowe działania lub nie podjęto żadnych kroków. W niektórych państwach członkowskich nie podjęto jeszcze żadnej decyzji co do podwyższenia wieku emerytalnego, natomiast w kilku innych należy ponownie przeanalizować możliwości wczesnego odchodzenia na emeryturę lub systemy rent. Konieczne są też bardziej stanowcze działania służące utrzymaniu zatrudnialności pracowników starszych.

W dziedzinie rokowań zbiorowych kilka państw członkowskich jeszcze nie podjęło działań.

Niektóre spotkania dwustronne posłużyły do przedyskutowania poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, w których to dziedzinach osiągnięcie celów strategii „Europa 2020” coraz bardziej się oddala. Reformy siatki bezpieczeństwa socjalnego muszą zostać zrównoważone strategiami aktywnego włączenia. Niezbędne są ukierunkowane środki pomocy najbardziej potrzebującym grupom społecznym; są one często realizowane na szczeblu lokalnym.

Konkurencyjność

Rynek wewnętrzny i przemysł

W dniu 20 lutego 2012 r. Rada ds. Konkurencyjności omówiła szereg kwestii dotyczących konkurencyjności na podstawie sporządzonej przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego na rok 2012. W czasie rozmów szczególnie podkreślano trzy kwestie jako kluczowe dla stymulacji wzrostu i tworzenia miejsc pracy zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym: wspieranie konkurencyjności i trwałego wzrostu; dostęp do finansów i modernizacja administracji publicznej.

Jeśli chodzi o promowanie konkurencyjności i trwałego wzrostu, ministrowie zgodzili się, że kluczowe znaczenie ma szybkie przyjęcie konkretnych wniosków ustawodawczych zawartych w Akcie o jednolitym rynku zgodnie ze strategicznymi wytycznymi przedstawionymi na nieformalnym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniu 30 stycznia 2012 r., wskazując szczególnie na pakiet standaryzacyjny, uproszczenie dyrektyw o rachunkowości i przepisów o zamówieniach publicznych, a także na pakiet patentowy. Podkreślono też wdrożenie przepisów o jednolitym rynku i zarządzanie nimi; ministrowie z zadowoleniem przyjęli także wiadomość, że wkrótce ukaże się sprawozdanie Komisji z wdrożenia dyrektywy usługowej.

Ponadto uznano, że fundamentalne znaczenie ma ukończenie budowy jednolitego rynku cyfrowego poprzez podwojenie poziomu sprzedaży w internecie do 2015 roku, szybką realizację planu działania Komisji na rzecz handlu elektronicznego oraz uznanie znaczenia praw autorskich.

Ministrowie dostrzegli, że przechodzenie do bardziej zrównoważonej gospodarki oszczędniej gospodarującej zasobami przy tworzeniu przyszłych polityk przemysłowych zapewni możliwości wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Działania te można też wesprzeć, koncentrując się jeszcze bardziej na inteligentnych regulacjach po roku 2012, tak aby wzmocnić wzrost i konkurencyjność. Ministrowie podkreślili też, jak ważne jest nie tylko skupianie się na poprawie konkurencyjności, ale też na zwiększeniu konkurencji w określonych sektorach, na przykład w sektorze usług.

Jeśli chodzi o dostęp do finansów, ministrowie zgodzili się, że ma on nadrzędne znaczenie dla wzrostu i tworzenia miejsc pracy, szczególnie dla MŚP, na które zapaść kredytowa ma bardziej szkodliwy wpływ. Podkreślili, jak istotne jest szybkie porozumienie w sprawie wniosku dotyczącego funduszy *venture capital* i rozwiązanie odpowiednich problemów dotyczących zapaści kredytowej na szczeblu europejskim i krajowym.

Ministrowie wskazali na istotną rolę EBI oraz na to, jak ważne jest podejmowanie wysiłków w celu poprawy dostrzeżalności źródeł finansowania na szczeblu krajowym oraz zmniejszenie procedur biurokratycznych utrudniających dostęp do tego finansowania.

Jeśli chodzi o modernizowanie administracji publicznej, ministrowie zgodzili się, że inteligentne regulacje należy rozpatrywać pod kątem użytkowników końcowych oraz usuwania zbędnych obciążeń administracyjnych, szczególnie dotyczących MŚP na szczeblu krajowym, tak aby uprościć i usprawnić, szczególnie w przypadku MŚP, dostęp do administracji publicznej i komunikację z tą administracją.

Ministrowie zwrócili też uwagę na konieczność szerszego wykorzystywania rozwiązań cyfrowych w administracji publicznej i dążenia, aby do 2016 roku w pełni przejść na elektroniczne zamówienia publiczne, co pozwoli na znaczne oszczędności. Należy też podjąć wysiłki na rzecz pełnej cyfryzacji punktów kompleksowej obsługi i zadbać, aby fakturowanie elektroniczne stało się do 2020 roku dominującą metodą wystawiania faktur w UE.

Badania naukowe

W świetle ogólnego kontekstu opisanego w sprawozdaniu prezydencji z postępów prac Rada (ds. Konkurencyjności w składzie odpowiedzialnym za badania naukowe) na posiedzeniu 21 lutego 2012 r. omówiła badania naukowe i innowacje, by dostarczyć wkładu w realizację europejskiego semestru.

Ministrowie zgodzili się, że nakłady na badania i innowacje jako wydatki sprzyjające wzrostowi są kluczowymi elementami przy opracowywaniu stosownych strategii UE i strategii krajowych służących zaradzeniu obecnemu kryzysowi. W Europie przeprowadzana jest obecnie konsolidacja fiskalna, a w niektórych państwach członkowskich bezrobocie, zwłaszcza wśród osób młodych, osiągnęło wysoki poziom. Oprócz krótkoterminowych rozwiązań gospodarczych, potrzeba również długoterminowych inwestycji w przyszłość Europy; w tym kontekście ministrowie podkreślili znaczenie utrzymania lub zwiększenia poziomu inwestycji w badania naukowe i innowacje oraz dążenia do ambitnych celów w zakresie badań i rozwoju.

Należy za pomocą środków politycznych zachęcać i pobudzać sektor prywatny do inwestycji, ponieważ sektor publiczny powinien odgrywać rolę motoru dla generowania nowych inwestycji prywatnych. Ważne jest, by odpowiednio wyważyć środki po stronie podaży i popytu. Działania w ramach dostępnych instrumentów należy bardziej skupić na realizacji celów i priorytetów strategii „Europa 2020” i Unii innowacji.

Co się tyczy środków na szczeblu UE, ministrowie podkreślili istotną rolę, jaką w odpowiedzi na wyzwania społeczne mają do odegrania partnerstwa i platformy innowacyjne, np. za pośrednictwem europejskich partnerstw innowacyjnych i inicjatyw w zakresie wspólnego planowania. „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji ma ogromne znaczenie, jeśli chodzi o zmniejszanie różnic związanych z innowacjami i poprawianie warunków ramowych dla uczestnictwa MŚP. Konieczne jest jednak poprawienie dostępu przedsiębiorstw do finansowania unijnego, zwłaszcza jeśli chodzi o MŚP, poprzez środki takie jak innowacyjne zamówienia publiczne, zwiększony dostęp do kapitału wysokiego ryzyka, wyznaczenie standardów oraz fundusze *venture capital*.

Ministrowie poparli również reformy na szczeblu krajowym, które ich zdaniem mają podstawowe znaczenie dla zaradzenia obecnemu kryzysowi. Reformy te są odzwierciedlone w środkach skupiających się wokół pięciu celów politycznych związanych ze zwiększeniem wzrostu gospodarczego: zwiększenia skuteczności sektora publicznego; zaprojektowania wyważonych kombinacji środków po stronie podaży i popytu i zarządzania nimi; usuwania przeszkód blokujących wzrost przedsiębiorstw innowacyjnych; reformy systemu edukacji i szkolnictwa wyższego oraz inwestowania w rozwój kapitału ludzkiego, tak by sprzyjać osiągnięciu doskonałości i mobilności ludzi oraz współpracy transgranicznej poprzez łączenie zasobów i pełne wykorzystanie inicjatyw w zakresie wspólnego planowania.

Podkreślono także, że należy ustanowić dla poszczególnych regionów inteligentne strategie specjalizacji.

W trakcie dyskusji podkreślono również istotną rolę „wspólnej pracy” i zadbania o synergie między politykami i programami regionalnymi, krajowymi i unijnymi, tak by można było skuteczniej odpowiedzieć na kryzys dzięki połączeniu zasobów i stworzeniu masy krytycznej.

Prezydencja stwierdziła też, że zamierza zrobić wszystko, co w jej mocy, by przed końcem swojej kadencji doprowadzić do porozumienia w sprawie pakietu dotyczącego patentów; to również mogłoby pomóc poprawić miejsce Europy pod względem konkurencyjności na scenie światowej.

Dwustronne spotkania Komisji z państwami członkowskimi dotyczyły wielu kwestii związanych z konkurencyjnością. W niektórych państwach członkowskich realizowane są reformy służące poprawie otoczenia biznesu, ale nadal pozostaje wiele do zrobienia, jeśli chodzi o zmniejszenie obciążenia administracyjnego. Dotyczy to w szczególności administracji elektronicznej i reformy wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, a także kwestii opóźnień w płatnościach. Dostęp przedsiębiorstw do środków finansowych – jako część procesu przywracania normalnych warunków kredytowania gospodarki – wymaga ukierunkowanych środków, np. w dziedzinie kapitału wysokiego ryzyka. Dalsze publiczne wsparcie dla badań i innowacji jest istotne, ale musi być szczególnie dopracowane.

W dziedzinie konkurencji, jednego z kluczowych obszarów wspierających wzrost, wymagane są dalsze działania. Usługi detaliczne, specjalistyczne i lokalne to sektory, którymi musi się zająć wiele państw członkowskich. Wielkie znaczenie ma w tym zakresie pełne wprowadzenie dyrektywy usługowej.

Telekomunikacja

Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii obradująca 13 grudnia 2011 r. odniosła się do europejskiego semestru w kontekście realizacji agendy cyfrowej, która jest jedną z inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020”. Ministrowie podkreślili, że konieczne jest ukończenie do 2015 roku jednolitego rynku internetowego, co zostało również zaakcentowane w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2012 rok.

Poczyniono istotne postępy we wprowadzaniu Europejskiej agendy cyfrowej; konieczne są jednak dalsze działania, wiążące się przede wszystkim z ustanowieniem infrastruktury szerokopasmowej światowej klasy i ze zwiększeniem zasięgu łączności szerokopasmowej w Europie. Pomocny mógłby się okazać instrument „Łącząc Europę”, który powinien zostać przyjęty odpowiednio szybko. Ponadto, oprócz dojścia do porozumienia w sprawie pakietu dotyczącego patentów, należy prowadzić dalsze owocne prace nad kwestiami priorytetowymi określonymi w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, w szczególności w odniesieniu do utworzenia w pełni konkurencyjnego rynku roamingu oraz podstawy prawnej dla wzajemnego uznawania podpisu elektronicznego. Ważne jest też przyjęcie systemu ochrony praw autorskich, który sprostą wyzwaniom stawianym przez erę cyfrową, podjęcie inicjatyw na rzecz Europy sprzyjającej korzystaniu z chmury obliczeniowej i propagowanie handlu elektronicznego. Takie działania na szczeblu unijnym w istotny sposób przyczyniłyby się do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Na szczeblu krajowym i europejskim należy podjąć szerzej zakrojone działania na rzecz tworzenia większej liczby nowych przedsiębiorstw ICT oraz pobudzania rozwoju rynku informacji sektora publicznego. Należy przygotować kompleksowy plan działania obejmujący wszystkie konieczne działania, a postępy w jego realizacji powinny być uważnie monitorowane.

Energia

Dyskusje ministrów energii na posiedzeniu 14 lutego 2012 r. skupiały się na postępach w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania energii odnawialnej, jako części zasadniczych celów strategii „Europa 2020”, i ich potencjale stymulowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Z zadowoleniem przyjęto fakt, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2012 rok Komisja położyła większy nacisk na realizację planu działań w zakresie wzrostu gospodarczego i konkurencyjności przewidzianego w strategii „Europa 2020”, i podkreśliło wkład, jaki może mieć bezpieczna, ekologiczna i przystępna cenowo energia, w osiągnięciu ogólnych celów.

W odniesieniu do efektywności energetycznej dodatkowe środki muszą szybko przynieść rezultaty, aby UE była w stanie w 2020 roku osiągnąć zakładane cele. Istotne znaczenie w tej kwestii będzie miało szybkie przyjęcie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej z solidnymi i ambitnymi celami, która stworzy państwom członkowskim możliwość wyboru pomiędzy postulowanymi wiążącymi środkami a innymi dodatkowymi środkami o równoważnym skutku. Państwa członkowskie mogą opierać się na środkach istniejących i w zależności od sytuacji krajowej wprowadzać najbardziej opłacalne nowe środki.

Pomimo kryzysu gospodarczego, właśnie w takich okolicznościach inwestycje w zakresie efektywności energetycznej mogą pobudzić zrównoważony wzrost w sektorach, które odczuły negatywne skutki pogorszenia koniunktury gospodarczej. Skoncentrowanie usprawnień pod względem efektywności energetycznej na kluczowych sektorach, takich jak budownictwo, transport, produkty i usługi oraz sektor publiczny, jest podstawą szybkiego wykorzystania przez rynek nowych technologii, rozwoju umiejętności i zdobywania wiedzy, a zatem przyczynia się do ogólnej konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy w UE. Inwestycje w efektywność energetyczną częściowo same się finansują dzięki niższym rachunkom za energię w perspektywie średnio- i długoterminowej, jednak zmniejszone zużycie energii spowoduje również zmniejszenie dochodów państw członkowskich z opodatkowania energii. Zmodernizowana infrastruktura, inteligentne technologie, instrumenty finansowania służące rozpoczęciu inwestycji oraz większa wiedza w tym zakresie także są bardzo istotne, jeśli chodzi o uruchomienie potencjału związanego z oszczędnością energii.

Spodziewane sprawozdanie Komisji w sprawie analizy polityk państw członkowskich dotyczących efektywności energetycznej pozwoli na bardziej szczegółową ocenę postępów UE na drodze do osiągnięcia celu (20%) dotyczącego efektywności energetycznej.

Jeśli chodzi o energię odnawialną, kluczowym elementem jest pełne stosowanie obowiązujących przepisów, w szczególności w odniesieniu do wewnętrznego rynku energii, tak samo jak pełne wykorzystanie możliwości, jakie niesie za sobą dyrektywa w sprawie energii odnawialnej, np. w zakresie współpracy między państwami członkowskimi oraz z państwami trzecimi. Ogromne znaczenie nadal ma ograniczanie procedur i barier administracyjnych utrudniających rozwój instalacji dotyczących energii odnawialnej na poziomie mikro i makro. Możliwe, że trzeba będzie dostosować unijne przepisy ochrony środowiska – których większość pochodzi sprzed czasów, gdy możliwe stało się wytwarzanie energii odnawialnej na wielką skalę – aby uniknąć sytuacji, w której te przepisy blokują wytwarzanie energii odnawialnej, w przypadku gdy nie jest to uzasadnione względami ochrony środowiska.

Należy przewidzieć nową infrastrukturę energetyczną oraz inwestycje w inteligentne sieci energetyczne, aby uwzględnić coraz większy stopień wykorzystania energii odnawialnej; dyskusje na temat postulowanego rozporządzenia w sprawie infrastruktury powinny zatem przebiegać sprawnie. Państwa członkowskie są jednak również odpowiedzialne za umożliwienie budowania kluczowej infrastruktury, także poprzez zapewnienie społecznego przyzwolenia dla instalacji wytwarzających energię odnawialną.

W tym kontekście warto stale przyglądać się pewnym innym kwestiom: paliwa kopalne jako paliwo rezerwowe w stosunku do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych; biomasa i odnośne ramy regulacyjne w kontekście globalnym oraz szkolenia pracowników w sektorze energii odnawialnej.

Duże znaczenie ma również zapewnienie długoterminowego bezpieczeństwa inwestycji neutralnych pod względem technologicznym do roku 2030 i 2050, w szczególności ze względu na to, że środki finansowe przeznaczone na zdolności wytwarzania energii odnawialnej oraz badania i innowacje są ograniczone, a dostęp – zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego – do finansowania jest nadal trudny. Badania i innowacje wciąż mają kluczowe znaczenie dla obniżania kosztów energii odnawialnej.

Wkład sektora energii odnawialnej w tworzenie miejsc pracy, wzrost gospodarczy oraz w filary unijnej polityki energetycznej – równowagę, bezpieczeństwo dostaw i konkurencyjność – jest nadal niepodważalny, ale należy skoncentrować się na tych zdolnościach wytwarzania energii odnawialnej, które są najbardziej opłacalne i przynoszą największe korzyści pod względem tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Niektóre państwa podkreśliły również rolę energii jądrowej.

Dwustronne spotkania Komisji i państw członkowskich stały się okazją do tego, by omówić kwestie celów i planów w zakresie efektywności energetycznej, strategii służących propagowaniu odnawialnych źródeł energii oraz postępów w osiągnięciu celów dotyczących emisji gazów cieplarnianych.

Środowisko

Na posiedzeniu 19 grudnia 2011 r. ministrowie środowiska uznali, że strategię dotyczące efektywnego gospodarowania zasobami, zasobów naturalnych, energii i zmiany klimatu, które leżą u podstaw przejścia do gospodarki niskoemisyjnej i zasobooszczędnej to kluczowe czynniki umożliwiające Europie utrzymanie trwałego wzrostu, zwiększenie konkurencyjności UE i zatrudnienia w przyszłości. Aspekty gospodarcze efektywnego gospodarowania zasobami zostały szerzej omówione w konkluzjach przyjętych przez Radę (ECOFIN) 21 lutego 2012 r. W konkluzjach tych podkreślono, że działania muszą być spójne z potrzebą stabilności gospodarczej i konsolidacji fiskalnej oraz efektywne pod względem ekonomicznym i racjonalne pod względem kosztów.

Delegacje podkreśliły, jak ważne jest uwzględnienie w europejskim semestrze kwestii dotyczących efektywnego gospodarowania zasobami, tak samo jak zmiany klimatu, kwestii efektywności energetycznej i energii odnawialnej.

Z zadowoleniem przyjęto Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy jako jeden z głównych elementów inicjatywy przewodniej dotyczącej efektywnego gospodarowania zasobami przedstawionej w ramach strategii „Europa 2020” prowadzącej do przekształcenia gospodarki UE w gospodarkę bardziej zrównoważoną i konkurencyjną oraz przyczyniającą się do światowych wysiłków na rzecz przejścia w kierunku zielonej gospodarki niskoemisyjnej. Państwa członkowskie powinny nadać priorytet działaniom, które najkorzystniej długoterminowo wpłyną na konkurencyjność Europy, trwały wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, zgodnie z ogólnymi celami strategii „Europa 2020”.

Efektywne gospodarowanie zasobami, w tym efektywność energetyczna, może skutkować obniżeniem kosztów i zwiększeniem konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności w kontekście rosnącego popytu na zasoby naturalne prowadzącego do podniesienia cen surowców. W związku z tym propagowanie efektywnej gospodarki wodnej mogłoby doprowadzić do obniżenia kosztów ponoszonych przez konsumentów, przemysł i rolnictwo.

Środki z zakresu polityki przyczyniające się do efektywnego gospodarowania zasobami obejmują zachęty do zwiększenia efektywnego gospodarowania zasobami w przypadku produktów, zachęty do nabywania zasobooszczędnych i energooszczędnych produktów oraz zachęty na rzecz eko-innowacji. Promowanie eko-innowacji powodujących znaczny i widoczny postęp w efektywnym gospodarowaniu zasobami i energią lub mających na celu osiągnięcie takiego postępu to istotny czynnik warunkujący trwały wzrost w długim okresie.

Przesunięcie obciążenia podatkowego z pracy, by zwiększyć zatrudnienie i pobudzić wzrost gospodarczy, zostało już zaakcentowane w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2011 rok i w konkluzjach Rady Europejskiej z marca 2011 roku; kwestię tę poruszono także w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2012 rok. W tym kontekście istotne znaczenie mają „zielone reformy podatkowe”, które polegają na zwiększaniu udziału podatków środowiskowych, przy jednoczesnym obniżaniu udziału innych podatków. Opodatkowanie środowiskowe oraz wycofanie dotacji przynoszących negatywne skutki dla środowiska powinny zostać uwzględnione w semestrze europejskim; działania te mogą być również elementem szerszego procesu konsolidacji fiskalnej w państwach członkowskich i ułatwiać przekształcenie gospodarki w zasobooszczędną i niskoemisyjną.

Ministrowie środowiska przyjęli do wiadomości roczną analizę wzrostu gospodarczego na 2012 rok i uznali istotny wkład, jaki w realizację strategii „Europa 2020” ma efektywne gospodarowanie zasobami. Ministrowie środowiska zachęcili Komisję i państwa członkowskie, aby w ramach europejskiego semestru podjęły dalsze działania na rzecz efektywnego gospodarowania zasobami, a państwa członkowskie zachęcili, by opracowując i weryfikując strategie, odpowiednio uwzględniały środki w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, jak również konieczność dalszych inwestycji w zielone miejsca pracy i umiejętności, dzielenia się tymi strategiami z innymi państwami członkowskimi, Komisją i innymi zainteresowanymi stronami oraz do składania sprawozdań z postępów w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami w ich krajowych programach reform.

Ministrowie środowiska poparli międzysektorowe podejście do kwestii efektywnego gospodarowania zasobami, w ramach którego we wszystkich odnośnych sektorach stosuje się te same wymogi gospodarki zasobooszczędnej i niskoemisyjnej.

Edukacja

Ministrowie odpowiedzialni za edukację i szkolenia spotkali się 10 lutego 2012 r. na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu, by – w związku z niepokojąco wysokimi stopami bezrobocia wśród młodych osób w całej UE – zastanowić się nad możliwościami takiego sformułowania polityk dotyczących kształcenia i szkolenia, by miały one korzystny wpływ w krótkim i długim okresie na zatrudnienie ludzi młodych. Jak podkreślono w oświadczeniu wydanym po nieformalnym posiedzeniu Rady Europejskiej 30 stycznia, szczególne wysiłki należy pilnie podjąć na szczeblu krajowym i europejskim, aby zwiększyć podaż pracy i zmniejszyć stopę bezrobocia osób młodych.

Państwa członkowskie debatowały nad tym, którą z inicjatyw podejmowanych w ramach polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia należy realizować w 2012 roku na szczeblu krajowym lub europejskim, jako element służący rozwiązaniu obecnego problemu wysokich stóp bezrobocia wśród ludzi młodych oraz złagodzeniu społecznych skutków kryzysu dla tej grupy.

Ministrowie zaznaczyli, że zgodnie z roczną analizą wzrostu gospodarczego na 2012 rok państwa członkowskie powinny nadać pierwszorzędne znaczenie dalszemu dostosowaniu systemów kształcenia i szkolenia, aby lepiej odzwierciedlały one warunki na rynku pracy i zapotrzebowanie na poszczególne umiejętności, a jednocześnie powinny zwiększać wydajność i jakość tych systemów. Ministrowie potwierdzili, że zobowiązują się wspólnie pracować, by umożliwić swoim obywatelom zdobycie umiejętności, które przyczynią do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w przyszłości oraz do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” w dziedzinie kształcenia i szkolenia polegającego na zmniejszeniu liczby osób przedwcześnie kończących naukę i zachęceniu większej liczby młodych ludzi do ukończenia studiów wyższych lub równoważnych.

Polityki w zakresie kształcenia i szkolenia mogą odgrywać istotną rolę w zwalczaniu bezrobocia, w szczególności wśród młodych ludzi, i w zapobieganiu mu. Należy propagować ściślejszą współpracę między organizatorami kształcenia i szkolenia, partnerami społecznymi i innymi istotnymi zainteresowanymi stronami, aby wesprzeć sprawne przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia.

Jeden ze sposobów na zapewnienie takiego przejścia obejmuje pogłębienie powiązań między kształceniem i szkoleniem a rynkiem pracy, poprzez wzmocnienie praktycznych elementów programów kształcenia i szkolenia, także przez wprowadzenie dualnego podejścia w kształceniu i szkoleniu zawodowym, oraz współpracę z partnerami społecznymi przy opracowywaniu programów nauczania. Można by również wspierać usprawnienie procesu uznawania umiejętności i kompetencji nabytych w ramach formalnego, pozaformalnego i nieformalnego uczenia się.

Co się tyczy działań na szczeblu europejskim, ministrowie podkreślili, jak ważna jest współpraca – za pomocą otwartej metody koordynacji – by zapewnić sprawne przejście z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, poprzez nauczanie dualne i pogłębioną współpracę z partnerami społecznymi.

Przejście z etapu kształcenia/szkolenia do etapu zatrudnienia było częstym tematem dwustronnych spotkań między Komisją a państwami członkowskimi. Zaznaczono, że szkolenie zawodowe ma kluczowe znaczenie w tej kwestii; musi ono jednak wychodzić naprzeciw zapotrzebowaniu na rynku pracy i być zorganizowane w sposób zapewniający podtrzymanie motywacji studentów. Systemy szkolenia dualnego obowiązujące w niektórych państwach członkowskich mogą być źródłem najlepszych praktyk. Osiąganie postępów w realizowaniu celu strategii „Europa 2020” w zakresie przedwczesnego kończenia nauki jest – z perspektywy bezrobocia osób młodych – działaniem zapobiegawczym i dlatego należy dopilnować, by takie postępy czyniły wszystkie państwa członkowskie.

Obecnie w kilku państwach członkowskich przeprowadzane są reformy szkolnictwa wyższego, mające w szczególności na celu zwiększenie autonomii instytucji szkolnictwa wyższego oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi, a także wprowadzenie punktów zaliczeniowych dla studentów i ograniczeń okresu nauki. W niektórych państwach członkowskich istnieje jednak ryzyko, że zmniejszenie publicznych inwestycji w edukację będzie miało wpływ nie tylko na system kształcenia, ale również na szerzej pojmowane warunki wzrostu gospodarczego. Podczas spotkań dwustronnych wielokrotnie omawiano postępy w realizacji celu „Europa 2020” w zakresie szkolnictwa wyższego. Niektóre państwa członkowskie wskazały, że cele muszą odzwierciedlać możliwości zatrudnienia absolwentów szkół wyższych.
